

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	1496
Ημερομ. Καταθέσεως	26/2/2020

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΖΕΜΠΙΛΗΣ
Βουλευτής Εύβοιας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα 26/02/2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού
κα Μενδώνη Στυλιανή

ΘΕΜΑ: Αποκατάσταση του Ι.Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχών Καλυβίων
Καρύστου

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ,

Στην περιοχή Καλύβια του Δήμου Καρύστου βρίσκεται ο Ιερός Ναός Παμμεγίστων Ταξιαρχών, ο οποίος αποτελεί το πιο σημαντικό βυζαντινό μνημείο της Καρυστίας. Πρόκειται για σύνθετο τετρακίονιο ναό με τρούλλο και σταυρεπίστεγο νάρθηκα, με ιδιαίτερη μορφολογία, αξιόλογα στοιχεία αρχιτεκτονικού διακόσμου και σπαράγματα τοιχογραφιών στην καμάρα του, που μαρτυρούν πως πρόκειται για κτίσμα της συγκεκριμένης περιόδου.

Εξαιτίας της μακράς πορείας του στον χρόνο, χρονολογείται περίπου στο 1200 μ.Χ., το πολιτιστικό αυτό μνημείο αντιμετωπίζει πολλά χρονίζοντα οικοδομικά προβλήματα, ενώ κάποιες άστοχες ανθρώπινες παρεμβάσεις, κατά την προσπάθεια συντήρησης, έχουν δημιουργήσει αισθητικές αλλοιώσεις. Για αυτόν τον λόγο εκπονήθηκε μελέτη για την ανάπλαση του Ναού, η οποία εγκρίθηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο το 2012, η οποία προέβλεπε:

- Την αποξήλωση των πλακών σκυροδέματος, την εξυγίανση των υποκείμενων θόλων και την αποκατάσταση της αρχικής μορφής και κλίσης των στεγών, με επικάλυψη από κολυμβητή κεράμωση. Ταυτόχρονα, θα συντηρηθούν και θα συμπληρωθούν τα πόρινα γείσα στη βάση τους.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΖΕΜΠΙΛΗΣ

Βουλευτής Εύβοιας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- Την επισκευή του τρούλλου, με καθαίρεση του ενισχυτικού ημιδακτυλίου, εξυγίανση του θόλου του, κατασκευή νέας κολυμβητής επικεράμωσης, αντικατάσταση των κουφωμάτων των παραθύρων του, καθώς και με συντήρηση και συμπλήρωση των πόρινων λαξευτών στοιχείων του.
- Την εξυγίανση των τρουλλίσκων των κογχών του ιερού και την επικεράμωσή τους
- Την καθαίρεση των εξωτερικών επιχρισμάτων του κυρίως ναού, τον καθαρισμό και τη συντήρηση των πόρινων δόμων και του κεραμοπλαστικού διακόσμου, καθώς και την αρμολόγηση στα σημεία που χρειάζεται
- Την καθαίρεση των εσωτερικών επιχρισμάτων και την αποκάλυψη της τοιχοποιίας του λοξότμητου πόρινου κυματίου, των νευρώσεων των σταυροθολίων και των άλλων λαξευτών αρχιτεκτονικών στοιχείων
- Την καθαίρεση των εξωτερικών επιχρισμάτων του παρεκκλησίου και την αποκάλυψη της αρχικής λιθοδομής του. Σε περίπτωση που είναι καλής ποιότητας θα παραμείνει εμφανής και θα αρμολογηθεί, ενώ σε αντίθετη περίπτωση θα καλυφθεί με έγχρωμο επίχρισμα γήινης απόχρωσης
- Τον καθαρισμό και τη συντήρηση όλου του υπόλοιπου γλυπτικού και λαξευτού διακόσμου (κιονόκρανων, περιθυρωμάτων, πλαισίων παραθύρων, τέμπλου, υπέρθυρου προσκυνηταρίου εισόδου, οθωμανικών επιτύμβιων πλακών). Παράλληλα, θα γίνουν συμπληρώσεις όπου κρίνεται απαραίτητο, όπως λ.χ. τοποθέτηση νέου ενδιάμεσου κιονίσκου στο δίλοβο παράθυρο του ιερού
- Τη συντήρηση του λίθινου δαπέδου του κυρίως ναού από πλάκες Καρόστου
- Την αντικατάσταση όλων των κουφωμάτων με ξύλινα, συμβατής αισθητικής με την αισθητική του ναού
Την αποξήλωση καλωδίων και συναφούς εξοπλισμού και την τοποθέτηση νέας διακριτικής Η/Μ εγκατάστασης
- Τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΖΕΜΠΙΛΗΣ

Βουλευτής Εύβοιας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εν συνεχεία, την 9η Απριλίου 2013 ακολούθησε και η έγκριση της μελέτης αποκατάστασης από το Υπουργείο Πολιτισμού και τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (Αριθ. Πρωτ. ΥΠΑΙΘΠΑ-ΓΓΠ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/ 51073/7716/1290). Π.ο συγκεκριμένα η ανωτέρω απόφαση ανέφερε:

Να εγκριθεί η μελέτη αποκατάστασης του Ι. Ναού του Ταξιάρχη στην Τ.Κ. Καλυβίων Δ.Ε. Καρύστου Δ. Καρύστου Ν. Ευβοίας και η εκτέλεση των σχετικών εργασιών, σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:

- 1. Μετά την καθαίρεση των επιχρισμάτων του ανατολικού τοίχου του παρεκκλησίου του ναού, να γίνει διερεύνηση για τον πιθανό εντοπισμό των στοιχείων που υποδηλώνουν την αρχική στέγη του (όπως, ίχνη πώρινου γείσου σε προέκταση αυτού του ιερού ή σε χαμηλότερη στάθμη) και να διαμορφωθεί νέα πρόταση για την στέγασή του, καθώς με τα μέχρι τώρα στοιχεία δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η προτεινόμενη από τη μελέτη κατασκευή ενιαίας στέγης, η οποία θα καλύπτει το παρεκκλήσιο, το διακονικό και το ΝΑ γωνιακό διαμέρισμα. Τα σχέδια της νέας πρότασης να κατατεθούν στη ΔΑΒΜΜ για έλεγχο και απ' ευθείας έγκριση.*
- 2. Να κατατεθεί στη ΔΑΒΜΜ σχεδιαστική λεπτομέρεια της προτεινόμενης μορφής του κιονίσκου των παραθύρων.*
- 3. Να μην κατασκευαστεί το προτεινόμενο κωδωνοστάσιο από σκυρόδεμα, δεδομένου ότι υπάρχει το κωδωνοστάσιο στη νότια στέγη του νάρθηκα.*
- 4. Οι εργασίες να γίνουν με παρακολούθηση ειδικευμένου προσωπικού της 23ης ΕΒΑ, η οποία θα συνδράμει και στις εργασίες στερέωσης και συντήρησης του τοιχογραφικού διακόσμου.*

Δυστυχώς όμως μέχρι και σήμερα, παρά το γεγονός ότι έχουν αποσταλεί δύο ενημερωτικά από την 23η ΕΒΑ προς την ΓΔΑΠΚ, προκειμένου να εγκριθεί η χρηματοδότηση της υλοποίησης του έργου αυτού από τον τακτικό προϋπολογισμό, οι εργασίες αποκατάστασης δεν έχουν δρομολογηθεί, με αποτέλεσμα η κατάσταση του ναού να επιδεινώνεται διαρκώς, με κίνδυνο να υποστεί μη αναστρέψιμη καταστροφή. Οι δύσκολες καιρικές συνθήκες και ιδιαίτερα η έντονη βροχόπτωση είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα,

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΖΕΜΠΙΛΗΣ
Βουλευτής Εύβοιας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

αφού η εκτεταμένη ανάπτυξη υγρασίας στον τρούλο ενδέχεται να αποβεί μοιραία για την στατική του επάρκεια, με συνέπεια να απειλείται ακόμα και η σωματική ακεραιότητα των επισκεπτών και των μελών του εκκλησιάσματος. Παράλληλα, είναι εμφανής η υγρασία και η ανάπτυξη βιολογικών ρύπων, που έχουν προκαλέσει διάβρωση και στην τοιχοποιία, καταστρέφοντας πολύτιμες αγιογραφίες. Για την προαναφερθείσα κατάσταση και τους κινδύνους που αυτή εγκυμονεί, έχετε ενημερωθεί από τα μέλη της επιτροπής διάσωσης του μνημείου, μέσω επιστολής, στις 19/7/2019.

Όπως προκύπτει ευλόγως από τα παραπάνω, υπάρχει πλέον επιτακτική ανάγκη άμεσης αποκατάστασης του Ιερού Ναού Παμμεγίστων Ταξιαρχών, καθώς είναι πρόδηλος ο κίνδυνος να καταστραφεί ολοσχερώς ένα ιστορικό μνημείο, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.

Κατόπιν των προαναφερθέντων, ερωτάται η κα Υπουργός:
Ποια μέτρα θα λάβει για την χρηματοδότηση και την υλοποίηση του έργου αποκατάστασης του Ι.Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχών Καλυβίων Καρύστου;

Ο ερωτών Βουλευτής

Αθανάσιος Γ. Ζεμπίλης